

JANUSZ CZAPLIŃSKI

ur. 1935; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, okres powojenny
Słowa kluczowe	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne, okres powojenny, ojciec, praca ojca, znajomy Żyd

Praca ojca

Tata miał stanowisko wysokie – komendant miasta, garnizonu. To, jeśli chodzi o wojsko, najwyższe stanowisko, jakie może być w mieście. Poza generałem Smorawińskim, który był dowódcą okręgu wojskowego. Jeśli chodzi o Lublin, to [najważniejszy] był tata. Więc wszelkie uroczystości, wszelkie jakieś inne spotkania nie mogły taty ominąć, musiał o wszystkim wiedzieć i dbał o to zresztą, żeby wszystko się odbywało, zresztą mam szereg zdjęć. Tata mi przekazał, że nie wolno robić komukolwiek czegoś złego, i zwierzęciu, nie można. No, chyba że we własnej obronie, ale to jest co innego. Ale nie żeby samemu kogoś prześladować.

Współpracował z gminą żydowską i z prawosławnymi tutaj, no bo byli też wojskowi. Po wojnie przyjeżdżali tutaj niektórzy ludzie i przyjechał taki jeden Żyd, który ojca znał przed wojną i ojciec go pamiętał. Nie pamiętam, gdzie on przeżył. Jakie to biedactwo było, Boże kochany. Przyjechał do Lublina i mówi: „Tutaj nikogo nie mam. Nikogo. A miałem prawie dziesięcioosobową rodzinę swoją, nie ma nikogo. I tylko jeden pan pułkownik mi został tu”. Nocował tutaj parę dni i odjechał, nie wiem, czy do Izraela, czy gdziekolwiek, zniknął. Ale tutaj u nas był. Tak że drzwi były otwarte dla każdego. To był inteligentny człowiek, podejrzewam, że to musiał być [ktoś] z jakichś władz przed wojną, z tej gminy żydowskiej czy ktoś [taki], może rabin. Ten jeden mi utkwiał w pamięci. Był taki wychudzony, taki zmarnowany, no, takie biedactwo, że za serce chwytalo to. I że wszystkich stracił, żonę, dzieci, rodziców. Mówił – nikogo nie mam. Nikogo znajomego. Jeżeli przyszedł do, jak to się mówi, nie Żyda, do ojca, no to [z] Żydów widocznie nie miał znajomego.

Data i miejsce nagrania	2012-03-09, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"